

Datum

23 mei 2024

Onderwerp

VNG-inbreng debat Wetsvoorstel versterking participatie op decentraal niveau 28 mei

Geachte senatoren,

Op 28 mei debatteert u over het wetsvoorstel Versterking participatie op decentraal niveau (36 210). Voorafgaand aan het debat in de Tweede Kamer [benadrukten wij](#) dat het belangrijk is om participatie in gemeenten goed in te bedden. Dat is niet enkel een technische kwestie.

De korte samenvatting van ons standpunt is: faciliteer gemeenten en gemeenteraden maximaal, zodat zij deze wet kunnen gebruiken om de betrokkenheid van inwoners bij de politiek te vergroten en het niet blijft bij een stuk papier.

Draagvlak voor de wet is groot...

Wij onderschrijven van harte het belang van een goede inbedding van participatie in gemeenten. Gemeenten vinden samen met uw Kamer een betrouwbare overheid – een goed bestuur – belangrijk.

Uit de analyse van de gemeentelijke coalitieakkoorden in 2022 bleek dat het overgrote deel van de gemeenten zich wil inzetten om het vertrouwen in het gemeentebestuur te vergroten. Aan de hand van het proces van het opstellen van een participatieverordening kan een goed en gestructureerd gesprek worden gevoerd over de rol, inhoud en vorm van participatie in de volle breedte binnen een gemeente. In de aanloop naar het wetsvoorstel hebben wij al de nodige stappen gezet om gemeenten straks een vliegende start te kunnen laten maken bij het opstellen van een participatieverordening.

Maar... het versterken van participatie is geen technische kwestie

Het is essentieel dat gemeenten goed worden toegerust om participatie goed vorm te geven. Participatie is meer dan het opstellen van een verordening alleen: dit vergt aandacht van alle medewerkers van een gemeente en bovendien vraagt het een continue inzet voor het ondersteunen van inwoners bij de participatie.

We spreken onze zorg uit over het gemak waarmee wordt gesteld dat het niet gaat om een taakverzwaring, aangezien gemeenten nu al een inspraakverordening hebben.

We willen met elkaar participatie echt laten leven, bij alle doelgroepen en uiteindelijk bij alle inwoners in een gemeente. Dat gaat verder dan het mogelijk maken van participatie. Wij willen u op het hart drukken dat de versterking van participatie op lokaal niveau alleen van de grond komt met financiële en inhoudelijke ondersteuning.

Uitdaagrecht

De Tweede Kamer heeft via het amendement Van der Graaf c.s. het uitdaagrecht steviger in het wetsvoorstel opgenomen. Gemeenten zijn daarmee verplicht om het uitdaagrecht op te nemen in hun participatieverordening. Ook dit zorgt voor een zwaardere taak voor gemeenten – waarmee het commitment op het uitdaagrecht niet vanzelfsprekend is. De motie om extra flankerend beleid te maken voor de ondersteuning van gemeenten werd gelukkig aangenomen.

Hier geldt natuurlijk: wie bepaalt, betaalt. Om het verplichte uitdaagrecht in alle gemeenten tot een succesvolle optie te maken, moet de wetgever ook de financiën en de ondersteuning regelen voor de gemeenten.

Vanzelfsprekend benadrukken we dat het voor gemeenten altijd mogelijk moet zijn om zelf een afweging te maken *hoe* het uitdaagrecht ingericht wordt.